

Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровський педагогічний коледж»
Дніпропетровської обласної ради»

Навчально-методична картка заняття № 25-26

Назва та № спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Дисципліна: Українська мова

Тема: Основні групи фразеологізмів

Тип заняття: семінарське

Мета заняття: поглибити знання з української фразеології; збагатити словник новими фразеологізмами та крилатими висловами; розвивати творче мислення, комунікативну активність студентів; удосконалювати вміння працювати самостійно, в групах і колективно; виховувати пошану до скарбниці народної мудрості, інтерес до вивчення рідної мови.

Роздатковий матеріал

- **наочно-демонстраційний матеріал:** комп'ютерна презентація;
- **роздатковий матеріал:** картки, словники;
- **ТЗН:** мультимедійний проектор, комп'ютер.

Література:

Основна:

1. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навч.посіб.-8-ме вид.- К.: Вища школа, 2007. - 303 с.

Додаткова:

1. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ "КАЗКА", 2008. -864 с.
2. Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В. М. Білоноженко та ін. — К.: Наукова думка, 2003. — 1104 с. — (Словники України).
3. Ладоня О.І. Українська мова: Навч.посіб./Іван Ладоня. К.: Вища школа, 1993.- 316 с.
- 4.Беляєв О.М. та інші. Навчання української мови в 10-11 класах. К., “Освіта”, 1998.
- 5.Заболотний О.В. Українська мова: підруч. для 10 кл. загальноосв.нав.закл.: рівень стандарту/О.В.Заболотний, В.В.Заболотний. – К.: Генеза, 2010. – 224с.
6. Панченко І.В. Вивчення фразеології в загальноосвітній школі. – Словянськ, 2003.
7. Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник / Уклад. І.С. Олійник, М.М. Сидоренко.-К.,1991

Інструкція до семінарського заняття № 13

Тема: **Основні групи фразеологізмів.**

Мета: поглибити знання з української фразеології; збагатити словник новими фразеологізмами та крилатими висловами; розвивати логічне мислення, комунікативну активність.

Обладнання: комп'ютерна презентація, картки, фразеологічний словник.

Опорні поняття: *фразеологізми, фразеологічні зрощення, фразеологічні вислови, фразеологічні єдності, фразеологічні сполучення.*

План семінарської роботи

1. Робота в парах на повторення знань з фразеології.
2. Повідомлення «Питання виникнення фразеології і терміну фразеологізм. Фразеологічні словники як джерело навчання» .
3. Усне повторення теоретичного матеріалу шляхом відповідей за раніше вказаними питаннями.
4. Письмове виконання вправ на удосконалення вмінь тлумачити фразеологізми.
5. Пошукові вправи на збагачення мовного словника новими фразеологізмами та крилатими висловами.
6. Робота з індивідуальними картками (7варіантів тестових завдань).
7. Контроль рівня знань, вмінь, навичок.
8. Рекомендації до самостійної позааудиторної роботи №13.

Хід семінарської роботи

II. Основна частина:

2.1. Повідомлення «Питання виникнення фразеології і терміну фразеологізм. Фразеологічні словники як джерело навчання» .

Прослухайте повідомлення, доповніть свій конспект.

2.2. Усне повторення теоретичного матеріалу шляхом відповідей за раніше вказаними питаннями.

Дайте розгорнуті відповіді на питання з теми:

- Що вивчає «Фразеологія»?
- Що називається фразеологізмом?
- Розкажіть про джерела української фразеології.
- Назвіть структурні групи фразеологічних одиниць за способом з'єднання слів (компонентів).
- Назвіть структурні групи фразеологічних одиниць за походженням.
- Яку синтаксичну роль виконують фразеологізми?

2.3. Письмове виконання вправ на удосконалення вмінь тлумачити фразеологізми.

Вправа 1

Перепишіть речення. Підкресліть фразеологізми. Визначте, яку синтаксичну роль у реченні вони виконують. Поясніть значення фразеологізмів. Визначте усно типи фразеологізмів.

1. Ця довірлива розповідь перевернула чоловікові душу (М. Стельмах).
2. Здає позиції стара гвардія, а треба рухатися вперед.(В. Гужва)
3. Хоробрий зброї не схиля, вперед іде на битв дороги.(П. Усенко)
4. Василь боронив свої права і йшов війною на Раїсу. (М.Коцюбинський)

Вправа 2

1. Виписати фразеологізми, джерелами яких є: 1-ша група - військова діяльність, 2-га група- вислови, що походять з античних джерел,використовуючи слова для довідки.

Слова для довідки: колупати піч, око за око, , здавати позиції, дати гарбуза, едемський сад, сім п'ятниць на тиждень, купатися як вареник у сметані, у своєму репертуарі, дамоклів меч, ахіллесова п'ята, сізіфова праця, заварити кашу, схрещувати мечі, не дати наплювати у борщ,земля обітована, поцілунок іуди, білими нитками шито, клювати на живця ,не нюхати пороху, пропаща сила, караюсь, мучусь, але не каюсь; і чужому навчайтесь, і свого не цурайтесь; бути чи не бути. схрещувати мечі, не нюхати пороху, брати рубіж, як по нотах, коронний номер, змотувати вудки.

3. Запам'ятайте значення і походження наведених фразеологізмів. З 3—4 із них складіть речення і запишіть. Підкресліть усі фразеологізми як члени речення.

Гомеричний сміх —
Лебедина пісня —
Проходить червоною ниткою —
Аріаднина нитка —
Сізіфова праця —

3. Наведені фразеологізми переписіть, згрупувавши їх за значенням. 1. Ні риба ні м'ясо. 2. Обдурти як липку. 3. До гарячого ще приском сипнути. 4. Бити в барабани. 5.Стелитися під ноги. 6. Ні пава ні гава. 7. Останню сорочку зняти. 8. Бити на сполох. 9. Ходити на задніх лапках. 10. Дзвонити в усі дзвони. 11. Оливи до вогню долити. 12. Пустити з торбами.
4. Підручник ЗНО О.Білецька ст.206 впр.96.97

2.4. Індивідуальними робота.

Підручник ЗНО О.Білецька ст.207-210 - тестова робота.

III. Алгоритм подальших дій.

3.1. Контроль рівня знань, вмінь, навичок.